

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC663
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1087

datum uitspraak 23/05/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. C. Heerkens Thijssen,
als gemachtigde werkzaam te [plaats],

te voldoen door:

de Congregatie van de Zusters van
Onze Lieve Vrouw van Amersfoort,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door [naam]

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 22 juli 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 4 november 2014 met zaaknummer 2013W1087, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

Een door verweerder ingediend bezwaar tegen deze gegrondverklaring is door de bijzondere kamer van de Klachtencommissie ongegrond verklaard bij beslissing van 5 maart 2015. Vervolgens heeft verweerder bij beslissing van 3 april 2015 alsnog te kennen gegeven de gegrondverklaring van het seksueel misbruik (zoals verwoord in eerdere advies van de Klachtencommissie d.d. 4 november 2014 met zaaknummer 2013W1087) over te nemen.

Verzoekster heeft bij het aanvraagformulier meegezonden een brief d.d. 20 juli 2015. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen, vergezeld van een bijlage d.d. 31 augustus 2015 (opgesteld door [naam]).

1.2 Bij brief van 28 oktober 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is daarop gereageerd bij brief d.d. 16 november 2015 van mr. Heerkens Thijssen, met als bijlage een door verzoekster geschreven brief van 15 november 2015. [naam] heeft daarop namens verweerder gereageerd bij brief van 15 december 2015.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster heeft van [datum] tot [jaartal] verbleven in het [Internaat] in [plaats]. Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde]) gaf leiding aan de groep waarin verzoekster werd ondergebracht. Op donderdagen vond de wasbeurt plaats. Verzoekster heeft vanaf haar 12 e jaar tot haar 15 e jaar moeten tolereren dat [aangeklaagde] verzoekster over haar borsten en schaamstreek (hardhandig) waste, terwijl iemand met de leeftijd van verzoekster in staat moest worden geacht zich zelfstandig te wassen. Dat de door [aangeklaagde] verrichte ‘was-handelingen’ niet gericht waren op het schoonmaken blijkt ook uit de herhaling van de handelingen door [aangeklaagde] als verzoekster er iets van zei of begon te huilen.

Toen verzoekster [leeftijd] was, overleed haar vader waarna zij een andere (mannelijke) voogd kreeg die haar vervolgens tot aan haar 18 e jaar seksueel heeft misbruikt. Toen verzoekster dat vertelde aan [aangeklaagde], is [aangeklaagde] overgegaan tot verdergaand seksueel misbruik jegens verzoekster. Vanaf haar 15e jaar tot ongeveer haar 18e jaar heeft [aangeklaagde] de douchekop van de slang gedraaid en vervolgens de doucheslang vaginaal bij verzoekster naar binnen gebracht om haar ‘inwendig schoon te spoelen’. [aangeklaagde] gebruikte daarbij soms heel erg heet water. Dit ‘vaginaal schoon spoelen’ heeft enkele tientallen keren plaatsgevonden.

Verzoekster was bij aanvang van het misbruik twaalf jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de kwetsbare leeftijd van 12 jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd van haar 12 e tot circa haar 18 e jaar.
- Het misbruik bestond uit het hardhandig en bij herhaling betasten van verzoeksters intieme delen in het kader van ‘wassen’, en uit het met een doucheslang bij verzoekster vaginaal binnendringen en daarbij soms zeer heet water in brengen.
- Het misbruik heeft regelmatig, wekelijks, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het internaat dat op dat moment ‘thuis’ was voor verzoekster en waardoor haar gevoel van veiligheid werd geschaad.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Heerkens Thijssen bij brief van 16 november 2015 gereageerd, met als bijlage de brief van 15 november 2015 van verzoekster, in aanvulling op verzoeksters eerdere brief van brief d.d. 20 juli 2015. Het standpunt van verzoekster laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is door het seksueel misbruik dat haar in haar jeugd langdurig is aangedaan beschadigd geraakt in haar (persoonlijke) ontwikkeling. Ook heeft zij destijds brandplekken opgelopen door het hete water. Door deze traumatische ervaringen is het leven voor verzoekster zwaar en gecompliceerd geworden. Zij heeft een wantrouwen ontwikkeld tegenover haar medemensen en verdraagt lichamelijke intimiteit/nabijheid van anderen moeilijk. Zij heeft jaren van ‘stiekem’ overmatig alcoholgebruik achter de rug (aldus overweging 2.3 van het advies van de Klachtencommissie). Het leed dat haar is aangedaan is niet met geld ongedaan te maken.

Zij wenst om haar moverende redenen geen nadere inzage te geven in haar financiële situatie en haar verdere levensloop. Vanwege het haar aangedane seksueel misbruik, wenst zij aanspraak te maken op de maximale compensatie binnen categorie 5 wegens ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’.

standpunt verweerder

4.3 [naam] heeft bij brieven van 31 augustus en 15 december 2015 namens verweerder inhoudelijk op de door verzoekster aangedragen visie gereageerd. Verweeders standpunt laat zich als volgt samenvatten.

Verweerder erkent zonder meer dat verzoekster aanspraak kan maken op een vergoeding voor smartengeld wegens het onderhavige seksueel misbruik dat haar door [aangeklaagde] is aangedaan. Verweerder is evenwel van oordeel dat verzoekster geen aanspraak kan maken op vermogensschade aangezien zij noch het oorzakelijk verband tussen die vermogensschade en het onderhavige seksueel misbruik, noch de omvang van de vermogensschade aannemelijk heeft gemaakt. Ook wijst verweerder op het gegeven dat verzoekster ook door een derde (te weten haar latere voogd) jarenlang seksueel is misbruikt en dat dit gegeven moet worden betrokken in de oordeelsvorming. Voorts brengt verweerder onder de aandacht dat verzoekster een tijdens haar jeugd uitgebracht rapport door ‘[Instituut]’ welbewust niet heeft overgelegd in de onderhavige procedure en dat zij thans in haar leven professionele zorg welbewust buiten de deur houdt. Verweerder vermeldt voorts zich niet te herkennen in het door verzoekster geschetste negatieve en afhoudende beeld van de wijze waarop verweerder de onderhavige procedure heeft gevoerd. Verweerder vermeldt tot slot dat het indringende beeld dat de zoon en partner van verzoekster in hun verklaringen hebben geschetst zeer wel invoelbaar is.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 (*vermogensschade*) Verzoekster heeft om haar moverende redenen de omvang van haar eventuele vermogensschade en een causaal verband met het onderhavige seksueel misbruik niet willen toelichten en/of nader aannemelijk willen maken. Uiteraard respecteert de Compensatiecommissie deze weloverwogen keuze van verzoekster. Dit brengt echter wel met zich mee dat de Compensatiecommissie zich bij gebreke van informatie daarover ook niet kan uitspreken. De Compensatiecommissie heeft immers geen inzicht verkregen in de levensloop van verzoekster, haar curriculum vitae, opleidingsniveau, loopbaan en haar eventuele huidige inkomsten. Een schadestaatberekening is evenmin overgelegd en deze is bij gebreke van iedere informatie door de Compensatiecommissie niet, ook niet middels een schatting, te maken. Toekenning van een vergoeding voor vermogensschade kan onder deze omstandigheden dan ook niet worden geadviseerd.

4.6 (*smartengeld*) Dit neemt niet weg dat verzoekster uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoekster regelmatig en jarenlang is aangedaan en dat als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ heeft te gelden.

Voor de vaststelling van de hoogte van het te adviseren smartengeld (immateriële schadevergoeding) is het onderhavige seksueel misbruik dat verzoekster door [aangeklaagde] is aangedaan, maatgevend. Andere negatieve gebeurtenissen (zoals seksueel misbruik door een derde of mishandeling) spelen daarbij geen rol.

4.7 De Compensatiecommissie wenst daarbij op te merken dat aan de hand van het relaas van verzoekster en dat van haar partner en zoon op indringende en pijnlijke wijze duidelijk wordt dat verzoekster door de traumatische gebeurtenissen in haar jeugd (blijvend) beschadigd is. Zij heeft haar verleden altijd voor zichzelf gehouden en kan daarover slechts in zeer beperkte mate spreken. Hulpverlening houdt zij (daarom) op afstand. Zij heeft moeite met het geven van vertrouwen aan mensen die zij niet heel goed kent en ervaart intimiteit en lichamelijke nabijheid in de dagelijkse omgang als onprettig en onveilig. Verzoekster worstelt tot op heden met haar verleden en het beeld rijst dat zij zich dankzij een rationele, analytische levenshouding, waarbij de emotie min of meer wordt weggedrukt en wordt gezwegen over het verleden, staande kan houden in het hier en nu. Zij bewaakt krachtig haar autonomie, waardigheid en regie in het leven, hetgeen naar de Compensatiecommissie waarschijnlijk acht, een door haar ontwikkeld mechanisme is om door te kunnen gaan met leven. De Compensatiecommissie acht dan ook begrijpelijk dat hulpverlening verzoekster in deze overlevingsstrategie niet past. Zij kampt ook met gevoelens van boosheid, rancune en wordt bij tijd en wijle overvallen door depressiviteit en negatieve gedachten.

Duidelijk is dat (ook) het onderhavige seksueel misbruik van grote invloed is en is geweest op het welzijn en functioneren van verzoekster en dat ook haar directe naasten de gevolgen daarvan ondervinden.

De aard en omvang van het onderhavige seksueel misbruik alsmede de hiervoor genoemde aspecten betreft de Compensatiecommissie in het hierna te adviseren compensatiebedrag. Aangedaan leed kan uiteraard niet met een geldbedrag ongedaan worden gemaakt, maar het kan bijdragen aan het verkrijgen van genoegdoening en aan herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €45.000,-- voor immateriële schade (smartengeld) geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €1.734,23 inclusief verschotten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €45.000,-- te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €1.734,23 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. -van C., griffier, op 23/05/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter